

Sozuk medeniýet we çemeleşme

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Sozuk medeniýet we çemeleşme SOZUK MEDENIÝET we ÇEMELEŞME

Sozuk bähbitler prinsipi elmydama utýar we köpplenç adalatdyr hakykat mantygyny aradan aýyrýar

Üstümizdäki Zülhiçje (Gurban) aýynyň birinji ongönlüğinde «Şarkul-Awsat» gazetiniň käbir žurnalistleriniň (atlary agzalmaga mätäçlik duýulmajak derejede meşhur) makalalarynda haj möwsüminiň we haj parzynyň atmosferasyny bozmaga synanyşýan garaniýetli toparlaryň synanşyklaryndan söz açýandygy ünsümi çekdi.

Awtorlar berjaý edilýän dini parzlara syýasy pygylary bulaşdyrmak atkaly uly yslamy ýygnanşygy bulamagyň howpy barada aýdýardylar.

Şonsuzam hemmeler bu dini amallary göwnejaý berjaý etmegin, ybadatlaryň edilýän ýerlerinde bolunan wagtynda edepsizlikden,

dawa-jenjelden, goh-galmagaldan we ahlaksyzlykdan gaça durmak bilen amala aşjagyny gowy bilýär. Şuñuň bilen baglanyşyklylykda gazetiň žurnalistleri bilen Saud Arabystanyň ýa-da daşyndaky beýleki gazetlerde çykyş edýänleriň her ýyl dünýäniň çar künjünden muslimanlaryň haj parzyny berjaý etmek üçin gelýän haj möwsümünde käbirleriniň öwran-öwran pitne çykarmaga edýän synanyşyklaryndan el çekmezligi üstünde durup geçmeliň gerekdigine ilkinji gezek ýüzlenilmeyändigini aýdyp bolar.

Bu boýunça täzelik ýok we agzan makallarymyň awtorlarymyň meseläniň üstünde dogry durup geçendikleri, hasam beteri meseläniň taryhy çuñlugyna inmegi başarıandyklary-da hakykat. Aýratynam, haj möwsümini syýasylaşdyrmaga gönükdirilen bular ýaly pygyllaryň gaýtalanmagynyň dini her daýym bilgesleýin ýoýyan we ony belli syýasy ugra gyşardýan çäýşyk çemeleşmäniň praktikasydygy hakykaty bilenem badaşýandygyny aýtmak mümkün. Menden öñ şu temada ýazanlaryň makalasynda aýdylan zatlara özümden täze goşjak zadym ýok.

Emma ýaş nesillere has köp maglumat berme merkezini döretmeliň haj möwsümünde ýa-da başga ýerlerde din bilen syýasatyň garyşdyrylmagyna ýol berýän pikirleri öñe sürýänleriň aýdýanlaryna ynanmagyň howpuna ünslerini çekmeliň gerekdigini nygtap, başgalaryň garaýışlaryndan peýdalananmak peýdaly bolup biler.

Dürli jemgyyetlerde praktikada amal edilýän hakykat çäýşyk düşünjeleriň şonsuzam sistematiki taýdan agalyk sürýän medeniýetiň görnüşidigini açık görkezýär.

Munuň özi dürli meseleleriň üstünde durup geçmekdäki tapawutlylyklarda we Ukrainadan Palestina, Sudan uruşlarynyň tragediyalary, Günorta-gündogar Aziýadaky güýç söweşi we Hytaý deňizine çenli sebäpleri, dörän ýerleri nähili bolanda-da, haljara çaknyşyklara dahilly çapraz pozisiýalarda açık-aýdyň görülyär.

Düşünjeler birden köp ölçeg bilen ölçelip, sozulmadık bolsa, birnäçe urşuň soñlanmagy we ençeme ýyllap bigünä raýatlara çekdiren ejirleriniň duruzulmagy mümkün bolup bilerdi.

Sozuk bähbitler prinsipi elmydama utýar we köplenç adalatdyr

hakykat mantygyny aradan aýyrýar.

Hasam beteri yzygiderli we dürli formalarda täzelenen sozuklyk käbir adamlara ýagdaýlaryny düzeltmegi kynlaşdyryp biljek derejede täsir edýän ýasaýyş-durmuş formasydyr we köpplenç ýagdaýda munuň täsirleriniň yükünü maşgalalary çekýär.

Makalanyň giriş bölegine dolanyp geler bolsak, Saud Arabystany patyşalygynyň ýolbaşçylarynyň we ygtyýarlylarynyň hajylaryň ybadatlaryny aňsat we howpsyz ýagdaýda berjaý edip bilmekleri üçin her ýyl nägadar adatdan daşary tagala edýändikleri ýakyndan we uzakdan synlap duran hemmelere äsgär.

Şu ýyl bolşy ýaly, mundan öñki ýyllaram şeýle boldy we öñümüzäki ýyllaram şeýle bolar, enşalla!

Munuň geň galar ýaly ýeri ýok, çünki Allanyň myhmanlaryny garşylamaga, «Haremeýni-Şerifeýne» hyzmat etmäge borçularnyň jogapkärçilikleriniň möhüm parçasydyr we muny iň ýokary derejeli jogapkärçilik bilen ýerine ýetirýärler.

Bekir UWEÝDA.

Penşenbe, 20.06.2024 ý. Publisistika